

Josip Korban:

Kralja sta razveselila

»Te še vedno zebe?« se je začudil Markec. Položil ji je roko na čelo.

»Pa še kako zebe!«

»Tega pa ne razumem. Kakor razbejeno železo imaš čelo. In roke so ti vroče, da, da bi se opekeli na njih.«

»Pa vendar me zebe, Markec!«

S težavo je vstala in si otepla seno z na pol posušene obleke.

»Kar v glavi se mi vrti, kakor da sem se napila rakije.«

»Ej, le čakaj, ko prideva na zrak in na sonce, bo takoj dobro.« jo je tolažil, na tihem si je pa mislil:

»Moj Bog, kri se ji je vnela!« ...

Šla sta počasi. Kakor starca, sta premikala noge. Muka za Markca, ki mu je, kakor gamsu, kipelo zdravje. Muka za Matildo, ki bi bila čimprej rada doma, pa so ji pešajoče moči zadržavale korake. Neštetokrat je morala počivati.

Po smrekovih vejah so skakljale vesele gozdne siničice. Veverica jima je prekrizala pot. Iz grma je poskočil zajec. Oglasila se je žolna. Pisani detelj je tesaril z močnim kijumom po trhlen

deblu. »Pe-pe-pe«, je odletej divji golob z visoke hojke.

»Kako krasno jutro v gozdu!« je vzkliknila Matilda. Za trenutek je pozabila na svoje težave.

Markec ji je strmel v oči. Nič všeč mu ni bil ta prečudni ogenj, ki je gorrel v njih.

Položila mu je vročo desnico na glavo.

»Ali bi kaj jokal za mano — če bi — umrla?«

Ni odgovoril. Samo stresel se je, kakor da je padel v ledeno lužo.

Ze se jima je zasvetlikala jasa nasproti. Zasijala sta zamolkle udarce sekir. »Hresk!« je začela smreka in telebnila na tla, da je votlo zabobnelo.

Zaskovikala je sova. Dvakrat trikrat je ostro zapiskala v mlado jutro. Srd in sovraštvo je zvenelo iz njenega klica. Čisto nizko je preletela mlada potnika.

»Jezus, mrtvaški ptič!« se je zgrozila Matilda. »Mene je poklicala.«

Tudi Markec se je prestrašil. Vsa kri mu je zbežala z lic. Še nikdar ni bil slišal, da bi o belem jutru skovikala sova in se spreletavala tako nizko. Krčevito je stisnil prijateljico za roko, kakor da jo hoče varovati pred strašno, nevidno nevarnostjo.

Vesel, prešeren smeh jima udari na ovinku. Nebogljenega mladiča — lesno sovo drži krepak drvar v levici, z desnico mu pa odpira kljunček, da bi mu porinil črva v žrelo.

»Kaj pa vidva?« zakliče hripav glas. »Če sta prišla po gobe, tu jih ne bosta našla. Pač pa lahko dobita tega-le lepega tiča, ako bosta znala ž njim ravnati.

»Bova,« se je razveselil Markec in iztegnil roko.

»Dva sta bila,« razlaga drvar. »Poglej onega-le je pa ubilo, ko je padla smreka.

»O, siromaček!«

Pobral je sivkasto rjavo kepico, ki je negibna ležala na mahu.

»Torej so prenočevali na tej smreki?«

»So. Saj sta morala videti staro, ravno v tisto smer je odprhutala.«

Globoko se je oddahnil Markec.

»Matilda, zdaj pa veš, kako je s sovo. Ako bi ji bili dali mir, ne bi bila naju preletela.«

»Zakaj pa ni onih? Zakaj je naju, čeprav ji nisva storila nič hudega?«

Markec se ni mogel vzdržati smeha.

»Saj ni videla, kam leti. Ne veš, da je sova po dnevi slepa? Zdi se mi, da veruješ vražam.«

»To niso vraže!« ga je zavrnila z veliko resnobo. »Moj stric je tudi umrl, ko ga je bila podnevi sova preletela.«

»Verjamem, da je umrl. Misliš, da midva ne bova? Vsi pojdemo v krtovo deželo, pa naj nas preletijo sove ali ne.«

Kakor veliko dragocenost in redkost, je Markec nesel v rokah zapuščene ptiča. Vsak hip mu je dahnil vročo sapo med mehki puh, da bi se »revše« ne prehladilo in ne šlo za svojim, tako nesrečno »preminulim« bratcem.

Preden sta se na robu gozda razšla, je Markec sedel na star štor in dejal Matildi:

»Malo odpočijva. Pa še nekaj te moram vprašati. Že včeraj sem hotel, pa nisem vem, kaj je to, da mi ni šla be-

seda z jezika. . . Povej mi po pravici . . . kako je s tistim tvojim bratom . . . Ali res pojdeš ž njim na Dunaj?«

Matilda je v zadregi gubančila predpasnik s svojimi drobnimi prsti in se izmikala njegovim vprašujočim pogledom.

No, kako se je s to stvarjo? Pojdem, je komaj slišno šepnila pred se.

Niti besedice ni več črnil. Ne za oči, tek in ne v slovo. Še na prijaznega Bobja se ni več ozrl.

Odšel je s svojo sovico, kakor da se niso nikdar poprej videli, nikdar poznali.

— 7 —

Onkraj reke so zarožljale verige! Stari brodnik se pripravlja, da bi odrinil od brega.

Torej vendar! Nestrpno čaka nanj njegov vnuk na trati pod zdraviliščem. Sprva je mislil ubrati svojo navadno pot preko reke in je že potisnil sovico v žep in se oprijel železne vrvi. Ali že po prvih prijemih je začutil neko slabost v mišicah in je takoj odskočil. Pa niso bile toliko mišice krive kakor pa tista čudna tesnoba v prsih. Za tako plezanje in oprijemanje je človeku treba dobrega, veselega razpoloženja. Če tega ni, omagaš sredi pota in padeš kakor kamen v vodo.

Zacvililo je kolesce na železni vrvi: Po rjavo rumenih valovih narasle reke že plava brod.

Markec napenja oči. Že zagleda svojega starega deda, ki se muči s tistim dolgim drogom, ki ga upira v kalno vodo.

»Ubogi starček!« Kakor je bil Markec še mlad in brezskrben, v tem trenutku je pa prvič občutil v srcu: Kako težko življenje ima ded, kako se mora pehati in ubijati, da bo preživel sebe in njega! In vendar bi bil že zdavnaj čas, da bi mu po tolikih letih težkega dela izginili žulji z rok in da bi izmučeno telo imelo krvavo zasluženi odpočitek.

Brod je zadel ob preprosti leseni pristan. Izstopili sta dve ženski, ki sta se bili pripeljali z jutranjim vlakom. Prva dolga in suha kot hmeljevka, druga nizka in debela kot polovnjak.

(Dalec prihodnjā).

Naši davni predniki

Vsak otročiček, ki priveka na svet, začne živeti tako, kakor da je bil svet zanj šele včeraj ustvarjen. Šele potem, ko začne rasti in se razvijati, spoznava v svoji okolici marsikatero novost in živi tako, kakor živijo njegovi starši, bratje, sestre, ves narod. Pa se tak otrok venomer izprašuje, kako so ljudje živeli nekoč, še zlasti pa ga zanima, kako živijo dandanašnji po daljnih tujih deželah, o katerih nam knjige pripovedujejo čudne historije. Le pogledjmo malo po svetu in v davnino!

Prirodnjak današnje dobe

Prirodnjake imenujemo tiste narode in plemena, ki živijo v divji prirodi. Glejte na sliki avstralskega bušmana: ulovil je mimogrede kuščarja in ga bo pojedel živega. Nekoč so vsi ljudje tako uživali surovo meso, dokler niso iznašli ognja in se je v razvitih možganih pojavila misel, ali ne bo morda bolje, če pričnejo

jedila pogrevati, peči in cvreti. Kateri narod je prvi začel kuhati, tega ne vemo. Hvaležni pa moramo biti neznanemu človeku, ki je prvi naučil človeštvo uporabljati ogenj v lastno korist, ne pa se ga samo bati kakor pekla. Samo s pomočjo ognja lahko pripravljamo mnoga jedila, ki bi sicer bila neužitna. Le tako

lahko pripravimo čim različnejšo hrano, izprememba je vedno koristna. S pomočjo ognja lahko prebivajo narodi tudi v takih pokrajinah, kjer nastopa huda zima. Ogenj pomaga ustvarjati orodje in orožje. Neizmerno mnogo je pripomogel ogenj k napredku človeštva, še zlasti pa k razvoju današnje tehnike.

Eno prvih orožij

Mož, ki je prvi privezal ostro obrušen, konicast kamen na palico in je novo orožje porabljal za sulico, je bil sila bistar. In žena, ki se je prvič domislila, da je sešila dve živalski koži, ni bila nič manj domiselna. Vse današnje šivilje in

vsil moderni krojači bi ji morali že davno postaviti spomenik. Pa kdo je spletel prvo lestev iz vrvi? Kako se je razvil jezik, kdo je prvi oblikoval besede, stavke v njihovi brezkončni raznolikosti? Kdo je izumil pisavo, kdo je stvoril današnjo abecedo?

Prva ladja

Od nekdanj so ljudje najrajši živeli ob vodi, toda poteklo je gotovo mnogo časa, preden se je človek upal zajahati podrtu deblo in je svoje življenje zaupal vodovju. Pomislite vendar, kakšen napredek je to bil, ko je posekano deblo naenkrat predstavljalo majhen brod in ko so potem začeli možje kot lovci veslati na bližnji otok, kjer je gneznilo nešteto morskih ptic. Od prvega izdolbenega

debla se je razvilo pomorstvo do današnjih orjaških parnikov. In še je vprašanje, kdo je bil tisti, ki je v sivi davnini prvi poizkušal krotiti mladega volka, da ga je napravil za tovariša otrokom pri igranju in za čuvaja svoje borne doma-

čije? Kdo je naučil prvega lovskega psa, kako mu mora pomagati na lovu? Kdo je prvi začel loviti živali v divji prirodi in jih privajati na svoj dom, kjer jih je udomačil, da so mu bile v korist in veselje?

Prvo prometno sredstvo

In tudi to je bil velik zgodovinski dan, ko je človek — morda po golem naključju — odkril, da je mnogo lažje premikati težke okrogle predmete z valjanjem kakor s prenašanjem. Valjanje, s pomočjo katerega je tako lahko premika-

ti težko deblo, je pripomoglo do tega, da je človek izumil kolo, brez katerega ni današnjega prometa ne na vodi ne na kopnem in tudi ne v zraku. Kdo od nas pa vobče pomisli, da imamo celo v žepu

majhno skladovalnico koles, ki venomer tik-taka in nam meri čas...

Ampak niti ogenj niti lestev niti šivalne priprave niti kolo niso tako potrebni za obstanek človeštva kakor hrana. Koliko izkušenj je bilo potrebnih, preden je človek tako dobro spoznal prirodo, da je znal razlikovati koristno hrano od škodljivih snovi! Moral je takorekoč dan za dnem odkrivati kaj novega. Seveda, pri marsikateri rastlini je takoj spoznal korist in hranivost, pri mnogih pa se je tudi bridko razočaral, če že ne kar — zastrupil... Mi vsi, z vsem današnjim napredkom, pomagamo samo graditi dalje na podlagi izkušenj, naporov in uvidevnosti naših prednikov. Marsikaj, kar so oni dobrega ustvarili, zlorablamo danes v svojo škodo. Vsak človek mora zato premišljati, kako naj obrača sleherno stvar k dobremu, pa bo nekoč morda res lepo na svetu, lepše kakor je danes.

RUŽA LUCIJA PETELINOVA

Pomladna

»Fantje, žumna mestna cesta ni da tod bi se podili.

Vsakdo kladivo naj vzame pa se bomo napotili

tja do konca sivih hiš, kjer pričenjajo se trate.

»Beži, brate, kaj bi v trate s težkim kladivom hodili!?

»Ej, vi trate ne poznate! Tam za vrbovjem zelenim skrita je velika jama«.

»Kaj bi v jami?

Tam so kače.

Ali pa pri divjem možu bi služili za kovače?«

»Ne, tam v jami zapuščeni, šepavi, hripavi, v kupu revni spijo siromaki«.

»Beži, brate! Mar s kladivom siromake bi zbudili?«

»Pinka, ponka, dečki s ceste, kaj še vedno nič ne veste?

V jami so avtomobili, ki so se že nahodili!

Kladivo pa vse ogreje, vse na novo oživi.

Bratci, divji mož se smeje!

Skujmo plug mu in lopate,

s plugom pa potem prek trate

v soncu, vetru, haj, haj, haj!...«

JUTROVČKI PIŠEJO

Mati. Mati je vir življenja in ljubezni. Mati je ona oseba, kateri dolgujemo vso svojo ljubezen, kajti ona nam je dala največji dar, ki nam ga sploh kdo more podariti in to je življenje. Vsak izmed nas je že občutil to veliko srce, ki oklepa ves svet in brez katerega bi si ne mogli misliti obstoja človeštva.

Narodni pregovori, pravljice, pesmi, šoge in navade nam prav nazorno kažejo kako globoko koreninini v narodu spoštovanje do matere. Kdor ni zmožen ljubiti matere, ni zmožen ljubiti domovine in ne človeštva; zato se človek venomer vrača k svetemu vrelcu — materinstvu. Materinstvo je trdo in nestrljivo jedro vsake rodbine, to je neusahljivi vrelc plemenitih čustev in moralne sile.

Dolg, ki smo ga dolžni Tebi, o Mati, je tako velik, da ga ne bomo mogli nikoli poplačati. Za Tvoje trudne gube velega čela, za raskave žulje iznemoglih dlani, za tiste kaplje krvi, ki so se Ti tihe in neugnane stokrat ič tisočkrat potočile iz srca, za Tvojo ljubečo bojazen in skrb se Ti najlepše zahvaljujemo. Ti si vsa naša radost in luč, ki sije v našo bodočnost, v naše bele in črne dni.

Ni ga na širnem svetu darila, ki bi odtehtal vse to, kar si nam dala. Ostalo nam je le življenje in Tvoja neizmerna ljubezen nas bo bodrila in spremljala na naši življenjski poti. Krepko in neustrašeno bomo stopali z njo v življenje.

*Mrevlje Franc, dijak IV.b razr.
drž. klas. gimn. v Ljubljani*

Dragi stric Matic. Najprvo se ti najsrčnejše zahvalim za lepo knjigo, katero si mi poslal, obenem pa ti pošiljam spis, kako sem potoval na luno. Želim pa, da tvoj požrešni koš ne bi bil ob tisti priliki, ko boš ti prebiral moje pisemce lačen in ne bi pogoltnil teh mojih vrstic. Bil je lep dan in na vaškem travniku je ležal moj balon, katerega sem dal zgraditi za polet na luno. Nekaj mojih tovarišev je čakalo, da pridem in poletim z njimi na luno gledat čudovite reči. Motor je že brnel in ko sem vstopil, smo se že dvig-

nili v zračne višave. Malo časa je minilo in že smo gladko, brez vsake nezgode pristali na luni. Brž smo zlezli iz balona in se napotili po tem čudapolnem vsemirskem telesu. Nismo hodili deset minut, že smo naleteli na prebivalce lune, ki pa so bili silno čudni. Velika glava, majhen trup in v rokah nože. Prepričan sem bil, da so to ljudožrci. Kar so mi noge dale sem tekel v tisto smer, kamor smo privezali balon. Ko pridem tja, ni bilo balona nikjer, krvičeljni prebivalci lune so nam pa bili za petami. Oh, to peklenško cviljenje mi je šlo kar skozi ušesa. Zdelo se mi je, da padam iz lune. Globoko sem vzdihnil, se zbudil in ležal sem na muci, ki je bilo mi javkala, zato tisto cviljenje. Strašnih ljudi seveda ni bilo več, ker je bil ta dogodek le prazna — sanja.

Cundrič Franc, uč. II. razr. meščanske šole na Jesenicah

Deževni dan

Ves dan že dež iz neba lije
In nam na okna domačije
Lahkotno s prsti bije.

Ta dan je pust in mračen
In dež je zdaj počasen
Prekine grom ga strašen.

Enakomerno bije dež ob tlak
Po cesti je že polno mlak,
Vse mesto zdaj obdaja že somrak.

Toda ko sonce zopet posije,
Ko kapljic nebroj se v mavrico
zlije

Veselja dan v srcu ti sine.

Stojan France, dijak v Ljubljani

Dragi stric Matic! Čeprav sem že velika, sem se šele zdaj ojunačila, da Ti pišem nekaj vrstic.

Bivam na Grosupljem. Ako bi Ti vedel, kako je tukaj prijetno, se takoj odpraviš na pot.

Ako Te kdaj privede pot mimo našega kraja, Te prosim, da nas obiščeš. Ako Te bo volja, se lahko pelješ še naprej v Kočevje ali pa v Novo me-

sto. Nedaleč od nas na lepem gričku stoji grad »Boštanj«, ki je prizidan rimskim postojankam. In še razne druge zanimivosti so tukaj.

*Rozalija Rode, uč. I. razr.
v Grosupljem*

Utrinek iz moje mladosti. Nekega dne smo se odpravili na izlet na Kum. Vstal sem že zgodaj in čakal v nestrpnosti ure odhoda. In res, mali kazalec se je bližal peti uri. Ob petih je bil domenjen odhod. Okoli vaške lipe smo se zbirali. Naenkrat pa je učitelj dal znamenje za odhod. Ob sedmih je že solnce močno pripekalo, zato smo se v nekem gozdu oddahnili. In zopet smo krenili dalje. Po dolgem tavanju smo prišli pod Kum. Sedaj smo imeli velik odmor. Igrali smo se razne igre. Tako je čas hitro mineval. In končno smo se odpravili ter začeli hoditi v hrib. Na Kum smo prišli pred nočjo. Tam je bil naš cilj. S Kuma je bil lep razgled. Pozno ponoči pa smo zažgali velik kres. Ko je ogenj ugasnil, smo se trudni polegali in zaspali. Zjutraj ob sedmih smo se pa veseli in prepevajoč vračali proti domu.

*Herbst Pavel, uč. I. razr. I. drž.
real. gimn. v Ljubljani*

Dragi stric Matic! Tole pismo Ti pišem iz lepega Marsa, na katerega sem z mnogimi težavami, skupno z mojo domišljijo prispel.

Izumil sem stroj, katerega pogonska sila je bila moja domišljija. Sklenil sem, da z njim poletim na Mars. Pripravil sem se za to potovanje zelo dobro. S seboj pa sem vzel samo mojega psička Conzija, kateri zelo rad potuje, — posebno pa na zvezde. Prišel je dan odhoda. Tako lepo sva bila odletela z matere zemlje, da še sama nisva vedela kedaj. Stroj je brzel z neznanosko silo proti Marsu, in po kakih petih urah sva srečno pristala na njem. Toda ojoj! Kakor hitro sva stopila na preslavna Marsovska tla, naju je obkrožilo mnogo silno majhnih človečkov, kateri so naju povabili v svoje domove.

Če bi bil Ti striček tam, bi videl, kar sva videla jaz in moj kuža Conzi, in priznati bi moral, da so Marsovci silno pametni ljudje. Prišla sva namreč v pravi Newyork. Sami nebotični-

ki in nič drugega. Iz vrha nebotičnikov pa so vodili žlebovi, po katerih so se stanovalci spuščali na cesto. Marsovci so peljali mene in Conzija h kraju, ki naju je strašno lepo sprejel. Na razpolago nama je dal cel nebotičnik, v katerem sva lahko nemoteno sanjalarila o prelepi domovini. Toda žal mi je šinila v glavo krasna misel, ki sem jo takoj izvedel. Vsedel sem se za mizo in napisal Tebi pismo. S tem sem bil potolažen, kajti sedaj bo vedel vsaj en sam zemljan o najinem velikem potovanju. Toda prišel je žalosten konec. Kakor hitro sem napisal zadnjo besedo v pismu, sem se zbudil in spoznal, da je vse to bilo v mojih sanjah, in da kuška sploh nimam. Tolažim pa se s tem, da sem pismo le spisal in da boš s tem obveščen o mojem potovanju na Mars. Lepo Te pozdravlja

J. Bohinjec, dijak v Ljubljani

Pomladna pesem

Pomlad je dahnila v deželo,
zavel je topel dih,
ta hip je vse ozelenelo,
ozelenel je dol in hrib.

Pomladno pesem vse že poje,
cvetita log in gaj,
življenje novo se že smeje,
zavladal je cvetoči maj.

Gostije v gozdu se vrstijo,
se ptički ženijo,
in mladi rod zapel bo skoro
pomladno novo pesmico.

Francetov France, dijak v Ljubljani

Dragi stric Matic! Zvedeti želiš, kako bi se prišlo na kako zvezdo. Zelo si radoveden. Pa naj bo! Povedal Ti bom, ker jaz sem gori že bil. Ni me nesla tja gori raketa, ne balon, ne letalo. Gori, nad zvezdami, imam svojo zlato mamico. Pri njej sem bil, večkrat, mnogokrat, kadar sem hotel. Angeljčki so prišli pome, vzeli so me v svojo sredo, in na oblaku smo plavali v neskončnost. Mimo nebroj zvezd, malih in velikih, mimo nešteto sonc. Tja k mamici. In vedno sem se srečno in srečen vrnil. Pot je kratka, kakor je kratka vsaka pot, ki vede k mamici. Te prav lepo pozdravlja.

*Marjan Vidmar, dijak III. a, drž. real.
gim. v Mariboru.*

Manica:

Da te spoznam...

Mali Ivko, učenec drugega razreda, je silno želel »gugalnega konja« in če stokrat je prosil svoje starše zanj. Manica se je že omečila, tudi očka ni popolnoma odrekel, pač pa mu je stavil pogoj:

»Če prineseš ob koncu šolskega leta spričevalo kot se spodobi, te morda uslišim!«

Torej Ivko, potrpi in čakaj! To pa ni prijetno, zlasti, ko še ni nič gotovega, kakšno bo spričevalo.

»Oj konjiček,« vzdihla Ivko, »kdaj te bom jezdil...?«

Nekoč izroči Ivku očka, ki je bil trgovec, dopisnico z ukazom, naj jo ponese v poštni nabiralnik. Sinko molče uboga. Med potjo prebira za kratek čas dopisnico. Vsebina, tipkana s strojem, je imela trgovski značaj. Očka vabi na ogled svojega blaga nekega, doslej osebno še nepoznanega trgovca in končno zaključi takole:

»Čakam Vas omenjenega dne ob prihodu vlaka na kolodvoru. Da Vas takoj spoznam, prosim, držite pri izstopu v roki kakšen časopis!«

To poslednje se Ivkotu izredno dopada. »Ti presneti očka, kaj si domišli,« se čudi sam pri sebi in — jej — že se mu nekaj posveti v glavicu.

Ko se potem vrne domov, gre takoj v svojo sobico, vzame dopisnico in piše:

Ljubi striček!

Prihodnji četrtek bo moj god. Na ta dan mi vedno pišeš in navadno tudi kaj pošlješ. Letos se pa rajši kar sam pripelji, ker te vsi težko pričakujemo. Jaz te tedaj seveda čakam na kolodvoru. Da te takoj spoznam, drži v rokah precej velikega gugalnega konjčal!

Te zelo pozdravlja

Ivko

Se tisti dan Ivko na skrivaj odda dopisnico in pri tem prav nič ne pomisli, da se s stričkom že davno dobro poznata.

Striček je bil dober človek. Svojega nečaka je zelo ljubil. Ko je prečital njegovo dopisnico, se je iz srca nasmejal in sklenil, da mu izpolni željo.

Kupil je konjiča ter ga — ker sam ni utegnil priti — poslal Ivkotu, ki ga je ves srečen prejel ravno na svoj godovni dan.

Ivkotov očka je pozneje izvedel od strička za vsebino sinčkove dopisnice. Vkljub stričevi prošnji naj radi tega ne bo hud, bi se bilo Ivkotu slabo go-dilo, da ni k sreči prav tisti čas položil na mizo pred očeta šolsko spričevalo, ki je bilo vseskozi odlično. To ga je rešilo in danes se Ivko zadovoljno noga na svojem ponosnem konjiču.

Manko G.:

Siniček — ženin

Zvedel je siniček — ženin
za nevesto, dekle zalo,
sklenil je, da jo obišče,
da pomenita se malo.

Lepo suknjico očisti,
v rosi kljunček si umije,
in k sinički, drobni ptički,
navsezgodaj jo zavije.

Se priklonil je siniček:
»Dober dan, gospa sinica,
joj, kako ste lepi, zali,
srečen, komur ste ženical«

»Nisem poročena, dragi,
sama tavam še po svetu,
saj iz gnezda sfrfotala
komaj danes sem ob letul«

»Niste poročena, zala? — —
Morda bi hoteli mene?
Tudi jaz sem samec, ljuba,
vedno še brez zveste žene!«

»Oh, ne vem, kako bi rekla?...
zardela je devica...
toplo je pobožal fant je
na prelepa mlada lica.

Potlej sta kramljala dolgo,
o gostiji se menila,
dokler zarja ni večerna
parčka z žarki pozlatila ..

D. S.

Zloba

V vasi Smehovo je bil mlad učitelj, ki mu lovska strast ni dala nikoli miru. Vsak prosti čas je porabil za to, da se je preganjal po gozdu za divjčino. Na teh njegovih pohodih ga je stalno spremljal velik pes, rjave barve. Bolj varnega, kakor v družbi te živali, se ni mogel počutiti učitelj nikjer drugje. In mož je to čutil, zato je imel žival neznansko rad.

Pes je bil prekrasen — tudi za oko. Nič ni torej čudnega, če je marsikomu ugajal in, če je kdo pasel na njegovi lepoti oči. Med njegovimi občudovalci je bil tudi premožen zdravnik iz bližnjega trga, kamor je učitelj večkrat zašel in je seveda imel s seboj vedno svojega zvestega čuvaja. Ta doktor je sklenil, da bo učitelja poprosil, naj mu psa proda.

Nekaj dni po tem sklepu je nanesla prilika, da sta se moža srečala. V zdravniku je ponovno z vso silo zagorela želja, da bi si prisvojil psa. Zato je stopil k učitelju.

»Prodajte mi psa, dobro vam ga bom plačal! Prav lepo mu bo pri meni.« Pa ga je zavrnil učitelj:

»Ne prodam ga in, če mi date tudi nekaj tisoč dinarjev. Ne morem se ločiti od živali, ki mi je že dvakrat rešila življenje!«

Zdravniku je ob teh besedah zalila rdečica obraz. Jeza ga je popadla, ker ni bil ugodeno njegovi prošnji. Obrnil se je proti domu, ježno godrnjajoč:

»Pes mora biti moj! In, če ga ne dobim jaz, naj ga nima tudi on!«

Zdravnik je skoval na poti domov zloben naklep.

Minulo je pol leta od srečanja zdravnika in učitelja. Poslednji je hodil pridno na lov in je že pozabil na zdravnikovo jezo.

Nekega večera je sedel učitelj v svoji sobici. Bil je baš zatopljen v knjigo, ko je nekaj zaskrebetal po oknu. prestrašen se je učitelj okrenil in vstal. Snel je puško s stene in je stopil na prag pogledat, kaj naj pomeni skrivnosten glas. Zaprl se je v temno noč, pa ni mogel opaziti nič sumljivega. Vrnil se je v sobo, odložil je puško in je vzel ponovno knjigo v roke. Komaj pa je preletel nekaj vrstic, že se je znova začel prask po oknu. Učitelj

je prisluhnil, pa nič. Vse je bilo mirno in tiho, nikjer ni bilo niti najmanjšega šuma. Pomirjen je bral učitelj knjigo še pozno v noč.

Prebudilo se je jutro in vrglo učitelja s postelje. Mož se je spomnil nočnega strahu. Radovednost ga je zanesla pred hišo. Tu pa je nem od groze obstal, kakor da bi bil vkopan.

Pod oknom je ležal na kupu kamena njegov zvesti pes. Jezik je močno mohl iz široko odprtega gobca, telo je bilo iztegnjeno . . .

Učitelju so se udrele solze po licih. Jasno mu je bilo, da se je prišel pes v smrtnem boju poslavljat . . .

Cez nekaj let se je izvedelo, da je zastrupil psa zdravnik zgolj iz nevoščljivosti in zlobe.

Rešitev posetnice I.

Gostilna in trafika

Rešitev posetnice II.

Balerina

Rešitev rebusa

ABESINIJA

Zlogovnica

Sestavi iz naslednjih 10 zlogov:

al — če — ga — ko — mer — no — ob — va — zak — zov. 5 besed pomeni: 1. slovenski pisatelj; 2. odprtina v svet; 3. bolgarski narodni pesnik (1950—1921.); 4. vodna rastlina; 5. nerazpokošenje — da bodo dale začetne črke od zgoraj navzdol človeka značajnega dela, končne črke od zgoraj navzdol pa človeka neznačajnega dela.

Posetnica III.

Jaka Keledir

Kaj je taj fant?